Ὁ Χόβαρτ τώρα μποροῦσε νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεββάτι, μὰ εἶχε πάντα πυρετὸ καὶ πάντα ἔβηχε.

Ἡ γυναῖκα του, τὸν συμπονοῦσε, μὰ ἔνοιωθε καὶ μιὰ μαρτυρικὴ τύψι, ἀπ' τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ. Ὁ Χόβαρτ ἦταν τὸ μεγάλο σφάλμα τῆς ζωῆς της. Δὲν ἦταν παντρεμένη, ὅπως ἔγιανε. Ἡ Σολετάδ, δὲν θέλησε νὰ παντρευτοῦν, γιατὶ γρήγορα εἶχε καταλάβει ὅτι δὲν ἀγαποῦσε αὐτὸ τὸ νέο ποὺ ἦταν τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζύ της...

Πόσον καιρὸ λοιπὸν θὰ βασανιζόταν ἀπὸ αὐτὸ τὸ μαρτύριο; Πότε θ' ἀπαντοῦσε ἐκεῖνον ποὺ θὰ τὴν ἔκανε νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, παράφορα, μὲ πάθος! Ὁ ἄρρωστος Χόβαρτ τῆς κινοῦσε τὴ συμπόνια. Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς καλύβας τὴν ἔπνιγε. Μόνο ὅταν ὁ Λάρεν βρισκόταν ἐκεῖ μέσα, νόμιζε πὼς ἀνέπνεε.

* * *

Κι' ἡ μέρες περνοῦσαν... Μέσα στὴν καλύβα ἔκαιγε πάντα ἡ φωτιά. Ὁ Χόβαρτ, ὁ ἄρρωστος Χόβαρτ, ἔκανε ὄνειρα.

—Γιὰ συλλογίσου, Σολετάδ, τί μᾶς περιμένει; ψιθύριζε στὴν ἀγαπημένη του.

—Ἐκεῖ κάτω, μακρυά, στὸ Μάκενζι, εἶχε ἀνακαλύψει μιὰ φλέβα χρυσοῦ. Γι' αὐτὸ ἤθελε νὰ φτάσῃ γρήγορα στὸ Ντάουσον...

—Τί ὥμορφα ποὺ θὰ ζήσουμε, ὅταν θὰ ἔχουμε δικό μας ὅλο αὐτὸ τὸ χρυσάφι... ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Θὰ πᾶμε νὰ καθήσουμε στὴ Νέα Ὑόρκη. Κι' ἐσὺ θὰ εἶσαι σὰν βασίλισσα...

Κι' ἔβηχε.

Ἡ Σολετάδ ἔσκυβε τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυά της.

* * *

Ἡ ἄνοιξι τέλος ἔφτασε. Τὰ χιόνια ἔλυωναν.

Μιὰ μέρα ὁ Λάρεν ποὺ δούλευε ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα μὲ τὸν Γάμπεῦ, ἄκουσε τὶς παράξενες φωνὲς τοῦ Χόβαρτ. Παραληροῦσε:

—Ὤ, θὲ σὲ σκοτώσω, πρῶτα! φώναζε τῆς Σολετάδ.

Ὁ Λάρεν μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας. Ὁ Χόβαρτ, κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα σκαμνί, ἦταν ἕτοιμος νὰ χτυπήσῃ τὴ γυναῖκα του.

—Γιάν! τοῦ φώναξε κείνη ἱκετευτικά, μόλις τὸν εἶδε.

Ὁ Χόβαρτ ὅμως ἦταν ἔξαλλος καὶ τῆς κατάφερε ἕνα χτύπημα στὸν ὦμο. Ἡ Σολετάδ, μὲ μιὰ σπαρακτικὴ κραυγὴ πόνου, σωριάστηκε καταγῆς. Ὁ Λάρεν τότε μπῆκε στὴ μέση καὶ φώναξε τοῦ μηχανικοῦ:

—Μὴ τὴν ἀγγίζεις!

Ὁ Χόβαρτ ἄφησε τὸ σκαμνὶ νὰ γλυστρήσῃ ἀπὸ τὸ χέρι του.

—Γιάν, ἔ; Σὲ φωνάζει μὲ τὸ μικρὸ ὄνομά σου; ψιθύρισε βραχνά, μὲ λύσσα. Λοιπὸν; Σ' ἀγαπάει;

Καὶ δίχως νὰ περιμένῃ ἀπάντησι, γύρισε ἀπότομα, σὰν τρελλὸς κι' ἄρπαξε ἀπὸ τὴ ζώνη του ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο τὸ πιστόλι του.

Ἡ Σολετὰδ ἔρριξε μιὰ κραυγὴ τρόμου κι' ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της μέσα στὰ χέρια της.

Ὁ Χόβαρτ στάθηκε μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι, ἕτοιμος νὰ σκοτώσῃ τοὺς δυὸ ἐρωτευμένους. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό του καὶ χαμογέλασε πικρά... Μὰ τὸ ἤξερε καλά... Ἦταν ξεγραμμένος! Πόσο γλυκὸς θὰ ἦταν ὁ θάνατος!

Ἦταν ὄνειρο; Αὐταπάτη; Ὄχι. Ἐκεῖ μπροστά του ἦταν ἡ γυναῖκα ποὺ τὴν εἶχεν ἀγαπήσει μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του καὶ ποὺ τὸν εἶχε ἀπατήσει μὲ τὸν ἄλλο, τὸν Λάρεν, τὸ φίλο της!

Μὰ ἡ γυναῖκα του, ὁ ἄλλος, ἡ ζωή, τί ἄξιζαν πειά; Τίποτα! Δὲν ἔνοιωθε πειὰ τίποτα. Ἡ προσβολή, τὸ μῖσος, ὁ πόθος τῆς ἐκδικήσεως εἶχαν σβύσει ἀπὸ τὴν ψυχή του. Τὰ περασμένα, τὸ μέλλον, ἡ πραγματικότης καὶ τὰ ὄνειρα, ὅλα εἶχαν χαθῆ, μακρυά, σὰν νὰ μὴν ὑπῆρχαν. Δὲν ἤθελε τίποτ' ἄλλο, παρὰ νὰ κλείσῃ τὰ μάτια του, νὰ μὴν ἀκούῃ πειὰ τὸν ἀέρα νὰ σφυρίζῃ μέσα στὸ στῆθος του, νὰ μὴ βήχῃ πειά, νὰ μὴ βήχῃ πειά, ὤ, αὐτὸ μόνον! Νὰ μὴ βήχῃ!..

Ὁ Χόβαρτ ἔκανε τώρα μιὰ ἀόριστη κίνησι μὲ τὸ χέρι καὶ γύρισε πρὸς τὴν πόρτα ποὺ ἦταν πλημμυρισμένη ἀπὸ φῶς. Τί ὥμορφο ποὺ ἦταν τὸ φῶς τοῦ ἥλιου! Προχώρησε παραπατῶντας, βγῆκε στὸ κατῶφλι, ἔνοιωσε στὸ κίτρινο καὶ φλογισμένο μέτωπό του τὸ θερμὸ χάδι τοῦ ἀνοιξιάτικου ἡλίου, σήκωσε τὰ μάτια του πρὸς τὸ χρυσὸ φῶς καὶ τὰ κράτησ' ἔτσι, ὥσπου ἡ ἐκτυφλωτικὴ λάμψις ἔγινε ἕνα θαμπὸ κόκκινο σκοτάδι.

Ἔπειτα ἔπεσε μπροστὰ στὴν πόρτα, πάνω στὸ χῶμα ποὺ ὁ ζεστὸς ἥλιος ἔλυωνε τὰ τελευταῖα χιόνια...

Ἡ Σολετὰδ κι' ὁ Λάρεν, ἀγκαλιασμένοι, τὸν κύτταζαν, μὲ τὴ φρίκη στὰ μάτια.

Εἶχε πεθάνει!..

ΠΕΤΕΡ ΜΑΚ ΜΑΙΓΡΑΥ

ΤΑ ΕΚΓΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΓΙΑ ΤΑΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ ΤΩΝ

(Πῶς χαρακτηρίζουν τὰς συζύγους των ὁ Δίκενς, ὁ Βίκονσφηλδ, ὁ Ἴρβιν, ὁ Κίνσλεῦ, ὁ Στίβενσον, ὁ Τακερέῦ, κλπ.)

Τὸ βέβαιον εἶνε πὼς ἡ φτωχὴ Αἰκατερίνη, ἡ γυναῖκα μου, κι' ἐγώ, δὲν πλασθήκαμε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον. Ἀλλὰ τώρα πειὰ δὲν ὑπάρχει καιμιὰ θεραπεία τοῦ κακοῦ αὐτοῦ. Ἡ γυναῖκα μοι εἶνε καλὴ καὶ πρόθυμη γιὰ ὅλα καὶ θὰ ἤμουν ἐξαιρετικὰ εὐχαριστημένος ἂν συμφωνοῦσαν οἱ χαρακτῆρες μας. Μὰ δὲν συμφωνοῦν! Ἡ Αἰκατερίνη μοῦ θὰ ἦταν χίλιες φορὲς εὐτυχέστερη, ἂν παντρευόταν ἕναν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος νὰ εἶχε ἀλλοιώτικο χαρακτῆρα ἀπὸ τὸ δικό μου. Δυστυχῶς ὅμως ἔπρεπε νὰ περάσουν χρόνια γιὰ νὰ τὸ καταλάβω αὐτό. Ἀναγνωρίζω, ὁστόσο, ὅτι ἐγὼ φταίω ποὺ γκρινιάζουμε κάθε τόσο, γιατὶ εἶμαι ἕνας ἰδιότροπος. Δὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις καιμιὰ ἐλπίδα νὰ βελτιωθοῦν ἡ συνθῆκες τῆς συμβιώσεώς μας. Ἕνα μόνον θὰ θέση τέρμα στὴν ἀφόρητη αὐτὴ κατάστασι, κι' αὐτὸ εἶνε ὁ θάνατος, ποὺ μεταβάλλει τὰ πάντα.

Κάρολος Δίκενς

* * *

Ἡ σύζυγός μου εἶνε ὁ αὐστηρότερος τῶν κριτικῶν μου! Δὲν παραπονοῦμαι ὅμως γι' αὐτό, γιατὶ στὴν κριτική της ὀφείλω τοὐλάχιστον τὶς μισές μου ἐπιτυχίες.

Λόρδος Βικονσφηλδ

* * *

Κανεὶς δὲν ξέρει τί εἶνε γυναῖκα, κανεὶς δὲν ξέρει ποιός ἄγγελος παρηγορίας εἶνε, πρὶν περάσουν πολλὰ χρόνια καὶ ἀντιληφθῆ πόσα μαζύ της αἰσθάνθηκε καὶ ὑπέφερε. Τὴν γυναῖκα μου τὴν ἀγαπῶ περισσότερο τώρα ποὺ εἶμαι γέρος, ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ τὴν πρωτογνώρισα κι' ἤμουν τρελλὸς ἀπὸ τὸν ἔρωτά της.

Φ. Ἴρβιν

* * *

Ὅταν εἶμαι μακρυὰ ἀπὸ τὴν γυναῖκα μου, τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ ἀπολύτως. Εἶνε τρελλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ λένε ὅτι ὁ ἔρωτας πεθαίνει μπροστὰ στὸ βωμὸ τοῦ ὑμεναίου!

Κάρολος Κίνσλεῦ

* * *

Κοντά μου κάθεται ἐκείνη ποὺ ἀπὸ μακρυνὰ μέρη ἦρθε νὰ ἑνώσῃ τὴν τύχη της μαζὺ μὲ τὴ δική μου. Εἶνε, γυναῖκα μου, ἡ μόνη καλὴ καὶ πιστὴ σύντροφός μου, καὶ τὴν ἀγαπῶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ὕπαρξι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μητέρα μου.

Στίβενσον

* * *

Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς τὴν τρυφερότητα μιᾶς γυναίκας. Κι' ὅταν γίνω ἑξῆντα χρόνων, θὰ παντρευθῶ μιὰ ἀβόα καὶ γλυκειὰ κοπελλίτσα ἑπτὰ χρόνων.

Τακερέῦ

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΔΡΕΣ ΤΩΝ

(Πῶς χαρακτηρίζουν τοὺς ἄνδρες των ἡ κ. Χέῖρ, ἡ Βασίλισσα Βικτωρία, ἡ Σαρλόττα Βρόντε, ἡ κ. Νέκερ, κλπ.)

Δὲν ἀντάμωσα καμμιὰ φορὰ στὴ ζωή μου ἄνθρωπο τόσον εὐχάριστο, σὰν τὸν ἄνδρα μου.

Κα Χέῖρ

* * *

Ἂς μοιάσουν—Θεέ μου!—τὰ παιδιά μου στὸν ἄνδρα μου, ποὺ ὑπῆρξε γιὰ μένα σύζυγος, πατέρας, ἐραστής, φίλος, σύμβουλος καὶ ὁδηγός.

Βασίλισσα Βικτωρία

* * *

Ὤ! Ὁ Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς χωρίσῃ. Ὑπήρξαμεν οἱ δυό μας τόσον εὐτυχισμένοι!...

Σαρλόττα Βρόντε

* * *

Ὁ λαμπρὸς χαρακτῆρας τοῦ ἀνδρός μου μοῦ δίνει τὴ δύναμι νὰ σκέπτομαι καὶ νὰ ἐργάζομαι κατὰ ἕνα λογικὸ τρόπο. Ἂν ἔγινα μιὰ καλὴ σύζυγος, τὸ ὀφείλω σ' αὐτὸν καὶ μόνον.

Κέμησσα Βαλδερσὲ

* * *

Ἡ τύχη μοῦ χάρισε γιὰ σύντροφό μου ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ ἂν δὲν εἶχε τὴν ἀδυναμία νὰ μ' ἀγαπήσῃ παραφόρως, θὰ ἔλεγα ὅτι εἶνε Θεός!...

Κα Νέκερ

* * *

Ὁ ἄνδρας μου εἶνε ἡ σκέψις κι' ἐγὼ τὸ αἴσθημα. Τὸ ὁμολογῶ αὐτὸ καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶνε ταπεινωτικὸ οὔτε γιὰ κεῖνον οὔτε γιὰ μένα.

Λαίδη Μπλέσιγκτων

* * *

Οἱ ἄνδρες εἶνε φλογεροί, μὰ ὅπως εὔκολα καὶ γρήγορα ἀγάβει ἡ φλόγα, ἔτσι εὔκολα καὶ γρήγορα σβύνει.

Ἰωσηφίνα Μπουκρναί

* * *

Ἕνας αἰσθηματικὸς ἄνδρας δὲν μπορεῖ ποτὲ ν' ἀγαπήσῃ μιὰ φορὰ μόνο. Μιὰ φορὰ μόνο ἀγαποῦν ἐκεῖνοι ποὺ ἡ καρδιά τους στερεῖται γρήγορα.

Νινὲν ντὲ Λαγκλὸ